

	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	
	Szkoła Doktorska Nauk o Języku i Literaturze	
		
	Literaturoznawstwo wobec historii intelektualnej. Przykłady z badań nad kulturą XVIII i XIX wieku	
prof. Maciej Junkiert		
Rodzaj zajęć	Konwersatorium	
Język wykładowy	język polski	
Liczba godzin + forma zaliczenia	20 godzin / zaliczenie na ocenę	
Cel zajęć	• zapoznanie słuchaczy i słuchaczek z najnowszymi osiągnięciami europejskiej humanistyki w zakresie refleksji nad wspólnym pochodzeniem literatury i języka w kręgach XVIII-wiecznych myślicieli • wprowadzenie do warsztatu badacza piśmiennictwa XVIII. i XIX. wieku – specjalistyczne bazy danych, repozytoria, praca z wielojęzycznym korpusem dzieł, analiza powiązań między dziełami literackimi, filologicznymi i historiograficznymi • zapoznanie słuchaczy i słuchaczek z problematyką polskiej recepcji wybranych oświeceniowych i rewolucyjnych nurtów myśli brytyjskiej, francuskiej i niemieckiej	
Treści kształcenia	• Historia jako zapomnienie w ujęciu Vica, Rousseau i Hume'a • Narodziny języka, narodziny literatury (Rousseau i Herder na tle epoki) • Język, poezja, starożytność – Johann Gottfried Herder • Historia literatury i jej cele – na przykładzie Madame de Staël • Niemiecka 'trzecia droga' na przełomie XVIII. i XIX. wieku (Friedrich Schlegel, August Wilhelm Schlegel, Novalis) • Antyrewolucyjne kontroświecenie: Stanisław Kostka Potocki • Antyrewolucyjny wczesny romantyzm: Kazimierz Brodziński • Profesjonalna historiografia i jej wrogowie: Joachim Lelewel	

Wymagania wstępne	brak
Efekty uczenia się	
	Metody weryfikacji
W zakresie wiedzy: Osoba, która zrealizowała przedmiot, zna i rozumie: osiągnięcia światowej nauki w ramach dyscypliny, w której odbywa się kształcenie, a także paradygmaty i kierunki rozwoju tej dyscypliny, w sposób, który umożliwia twórcze i nowatorskie ich rozwinięcie oraz ich weryfikację w ramach podejmowanych projektów badawczych [E_W01]; w stopniu zaawansowanym metodologię badań właściwą dla dyscypliny nauki, w której odbywa się kształcenie, co pozwalana właściwy dobór teorii i narzędzi badawczych oraz efektywne ich zastosowanie i modyfikację w ramach własnych badań [E_W02]	Pisemna praca zaliczeniowa Pisemna praca zaliczeniowa
W zakresie umiejętności: Osoba, która zrealizowała przedmiot, potrafi: wykorzystywać wiedzę z różnych dyscyplin nauki do twórczego identyfikowania, formułowania i nowatorskiego rozwiązywania złożonych problemów badawczych lub wykonywania zaawansowanych zadań o charakterze badawczym. W szczególności potrafi: definiować cele i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezy badawcze, rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo i efektywnie je stosować, wyciągać wnioski na podstawie wyników badań naukowych [E_U01]; efektywnie pozyskiwać informacje związane z działalnością naukową, z różnych źródeł, również w językach obcych oraz dokonywać właściwej selekcji, krytycznej analizy oraz interpretacji tych informacji; ponadto potrafi dokonać oceny ich znaczenia dla rozwoju nauki [E_U02]; nawiązywać i realizować współpracę naukową w zespołach badawczych, również międzynarodowych [E_U07]; samodzielnie planować swój rozwój, zarówno w zakresie aktywności naukowej i akademickiej, jak i innych aktywności zawodowych oraz inspirować i stymulować rozwój innych osób [E_U08]	Aktywność w czasie zajęć, ewaluacja ciągła w czasie zajęć Aktywność w czasie zajęć, ewaluacja ciągła w czasie zajęć Aktywność w czasie zajęć, ewaluacja ciągła w czasie zajęć Aktywność w czasie zajęć, ewaluacja ciągła w czasie zajęć
W zakresie kompetencji społecznych: Osoba, która zrealizowała przedmiot, jest gotowa do: krytycznej oceny prac z zakresu dyscypliny naukowej, w ramach której prowadzone jest kształcenie oraz własnego wkładu w	Aktywność w czasie zajęć, ewaluacja ciągła w czasie

rozwój tej dyscypliny [E_K01]; wypełniania zobowiązań społecznych jako badacz; inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, m.in. poprzez właściwe upowszechnianie w społeczeństwie osiągnięć nauki. Ponadto jest gotowa do podejmowania działań prowadzących do rozwoju obywatelskiego społeczeństwa opartego na wiedzy [E_K03]; myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, kreowania nowych idei i poszukiwania – we współdziałaniu z osobami reprezentującymi inne dyscypliny – innowacyjnych rozwiązań, a także do podejmowania wyzwań i ryzyka intelektualnego w sferze naukowej i publicznej oraz ponoszenia odpowiedzialności za skutki swoich decyzji [E_K04]; ciągłego podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistego rozwoju, w szczególności poprzez śledzenie i analizowanie najnowszych osiągnięć związanych z reprezentowaną dyscypliną naukową [E_K05]	zajęć Aktywność w czasie zajęć, ewaluacja ciągła w czasie zajęć Aktywność w czasie zajęć, ewaluacja ciągła w czasie zajęć Aktywność w czasie zajęć, ewaluacja ciągła w czasie zajęć
Literatura	• Borchmeyer, Dieter. <i>Was ist deutsch? Die Suche einer Nation nach sich selbst</i>. Rowohlt, 2017 • Herder, Johann Gottfried. <i>Wczesne pisma estetyczne</i>. Tłumaczenie, wstęp, opracowanie naukowe Rafał Michalski, Wydawnictwo Naukowe UMK, 2024 • Israel, Jonathan. <i>Revolutionary ideas. An intellectual history of the French Revolution from the Rights of Man to Robespierre</i>, Princeton University Press, 2014 • Lifschitz, Avi. <i>Language and Enlightenment: The Berlin Debates of the Eighteenth Century</i>, Oxford University Press, 2012 • Paoletti, Giovanni. "Constant en 1805 : littérature et liberté". <i>Benjamin Constant, l'esprit d'une œuvre</i>, edited by Jean-Marie Roulin and Éric Bordas, Presses universitaires de Saint-Étienne, 2019, https://doi.org/10.4000/books.puse.1944. • Whatmore, Richard. <i>The End of the Enlightenment. Empire, Commerce, Crisis</i>. Allen Lane, 2023